

Kniha: [Legenda o sv. Kateřině](#)

Předmět: Český jazyk - rozbor díla

Přidal(a): housle10

Autor

- neznámý
- nejspíše napsáno knězem

Rozbor díla: Legenda o sv. Kateřině

Charakteristika díla:

- Původně psáno latinou
- Napsáno ve 14. století v Česku
- **Literární druh:** lyriko-epika
- **Literární žánr:** legenda
- Kurtoazní poezie
- Erotické prvky ve formě touhy
- Celkový smysl díla: Šíření křesťanství - víry v Boha

Charakteristika vyprávění:

- Psáno v er formě
- Autor není účastníkem děje
- Autor se zaměřoval na události

- Kompozice je chronologická
  - Expozice: Život sv. Kateřiny v Řecku
  - Kolize: Odmítnutí králova syna - vyhnanství
  - Krize: Přechod na křesťanskou víru
  - Peripetie: Šíření křesťanství
  - Katastrofa: Smrt sv. Kateřiny

Charakteristika hlavních postav:

- **Kateřina** - krásná, mladá, moudrá, hodná, sebevědomá
- **Maxencius** - ukrutný, zlý, pohan
- **Král Kostus** - otec Kateřiny, pohan, snažil se o Kateřinino dobré vzdělání
- **Manželka Maxencia** - hodná, odvážná, chtěla pomoci Kateřině

Charakteristika prostoru:

- Reálný - Řecko, Alexandrie
- Není moc popisován

Rozbor textu:

- Rým sdružený - AABB
- Přímá řeč - dialogy
- **Personifikace:** živé vidění, svatba se chystá
- **Eufemismus:** královně dal spáti
- **Oxymorón:** záře ztemní
- **Anafora:** Ó převysoká moudrosti, Ó šlechetnosti šlechetností
- **Barevná symbolika:**
  - Bílá - čistota, nevinnost
  - Rudá - krev, láska
  - Modrá - utrpení, bolest, modřiny
  - Žlutá - její vlasy, sláva

Vylíčení děje:

Kateřina se narodila královským rodičům na ostrově Kypru. Otec Kostus nechal svou dceru velmi dobře vzdělat, protože neměl žádného syna. Celá rodina musela odjet do Alexandrie, kde otec brzy zemřel. Na trůn dosedla Kateřina se svou matkou po boku a začala moudře vládnout. Kateřina se nechtěla vdávat, protože by prý na celém světě našla muže, který by se jí vyrovnal. Její matka ji poslala k velmi moudrému poustevníkovi. Ten Kateřině doporučil mladíka, jenž ji převyšuje jak krásou, tak bohatstvím a moudrostí, ale bude se muset velmi snažit, aby jej spatřila. Stala se křesťankou a začala šířit víru ve své zemi. To se ale nelíbilo pohanskému Maxenciovi, a tak se vydal do její země a uspořádal tu chrámové slavnosti. Sem přišla i Kateřina, aby řekla, že se za Maxenciova syna neprovdá. Za to ji císař nechal zavřít a uspořádal setkání s největšími známými mudrci, aby jí vyvrátil její víru. Mezitím se Kateřině ve vězení zjevil anděl, který jí přislíbil pomoc boží. A opravdu Kateřina svými argumenty jejich slova vyvrátila a dokonce je přesvědčila o správnosti křesťanství. Maxencius dohnáný až k počátkům šílenosti nechal všechny mudrce upálit a světici pak nechal bičovat na veřejném prostranství žíněmi s háčky, které jí rvaly kusy masa. Avšak po několika dnech byla Kateřina naprosto zdravá a bez jizev. Proto si pro ni připravil důmyslné zařízení s otočnými noži, kdy z mučeného nezůstane opravdu mnoho, ale zásahem blesku se stroj zničí. Sv. Kateřina nakonec zemřela useknutím hlavy, ale pro ni smrt nebyla koncem, dokonce se na ni těšila. Poprava byla doprovázena mnoha zázraky a dokonce i její hrob se stal poutním místem, z něhož vytékal léčivý olej.